

VORDINGBORG BY MUSEUM

- DEN UNIKKE CHANCE -

som åbnede sig med borgermødet i Medborgerhuset den 7. maj 2015 gav til resultat, at der nu er nedsat en arbejdsgruppe til at fremlægge et oplæg som gerne skulle kunne give en mulig løsning på at få oprettet et Vordingborg by Museum indenfor vor bygrænse.

Til orientering har vi indkopieret mødereferatet, så alle kan være opdateret med de tiltag der kan forventes at ske.

Godt 40 mennesker deltog i mødet. Dirigent og **næstformand** i **Vordingborg Lokalråd Jørgen Nymark** overlod ordet til **Mogens Bak-Hansen**, formanden for Vordingborg Lokalråd, der ytrede ønske om, at mødet blev afholdt i en positiv ånd, hvor man ikke så meget så på kritik af Danmarks Borgcenter, der på sin måde havde gjort et fremragende stykke arbejde som udstillingssted, men mere så mulighederne i det hul, som var efterladt omkring formidling af byens historie.

Museumsdirektør for Museum Sydøstdanmark, Keld Møller Hansen, var første indleder. Han berørte kort udviklingen fra 1915 Sydsjællands Museum til sidste års oprettelse af Danmarks Borgcenter. I forbindelse med kommunalreformen i 2007 blev museerne i kommunen fusioneret. Det førte til en specialisering i form af Danmarks Borgcenter, der er et specialmuseum for

borgere, konger og magt. Køng Museum, der er industrimuseum for Niels Ryberg, Keldbylille, der behandler mønsk landbokultur og Møns Museum, der er kulturhistorisk museum for Møns historie og i et vist omfang for Vordingborgs og Præstø's historie. For Køngs og Keldbylilles vedkommende var der tale om at bygge på frivillige, der har egen bestemmelsesret omkring udstillinger, mens Museum Sydøstdanmark stod for vedligehold, varme, el og fredningskrav. Museum Sydøstdanmark er en museumsfusionering af de hidtidige enheder i Vordingborg, Køge og Næstved. Museum Sydøstdanmark fortæller historie bredt for området på de sociale medier, men Keld Møller Hansen fandt, at det var en glimrende idé med et bymuseum i Vordingborg, der bredt fortalte om byen, og Museum Sydøstdanmark ville gerne bidrage med genstande + viden. **1**

Karen Jensen, Psykiatrisk Museum Oringe, gjorde opmærksom på at deres samling var én blandt mange samlinger rundt i landet, men at det var den største. De havde haft åbenthus i 1998 og i 1999/ 2000 nedsat en lille interessegruppe, der samlede genstande fra kældre og lofter. De frivillige var uden museumserfaring og formidlingserfaring, men til gengæld havde de alle arbejdet på Oringe. Muséet var gået fra at have få besøgende årligt til nu at have 800-1.000 besøgende årligt.

Nu kom behandlingssteder, uddannelsessteder og arbejdspladser på besøg. Der var 3 omvisninger om måneden. Regionen ejer muséets lokaler + genstande, så muséet lever på regionens goodwill. Der er ikke udgifter til lokaler, varme og lys. Man er i færd med registrering af genstande, der er mellem 150 år og 10 år gamle. Muséet forestiller sig et samarbejde med et bymuseum, men ikke at opgive sin beliggenhed eller sin selvstændighed.

Hanne Tommerup, Køng Museum, fortalte, at der var en årlig omsætning på omkring 100.000 kr., hvor omkring de 30.000 var tilskud fra Museum Sydøstdanmark.

På annoncering bruger Køng Museum årligt 30.000 kr.

Andre indtægtskilder var markeder, rundvisning og henvendelser ude fra verden. Økonomien løber lige rundt. Køng museum består af en selvejende institution og en støtteforening.

Sidstnævnte havde 100 medlemmer, og der var helt frie hænder til at drive aktiviteterne.

Årligt er der 3 udstillinger, herunder 1 med en anerkendt kunsthåndværker og en med lokale kunsthåndværkere. Herudover havde man et rullende hørværksted, der kom ud i landet, og om vinteren havde man en studiekreds under ledelse af professor Per Ole Schovsbo.

Aktive medlemmer svingede mellem 10 og 15. Hun understregede, at det var vigtigt at pleje de frivillige for at være i stand til at få nye frivillige, når gamle holdt op. De havde en stor fælleskalender, så alle kunne følge med i muséets aktiviteter. I muséets formidling er der udover udstillingerne nu ipads med film om hørfremstilling.

John Holmer, formand for Museumsforeningen for Sydsjælland og Møn, fortalte om sin forening, at den

1. var en kulturhistorisk forening
2. siden 2011 var udskilt fra muséet og var en selvfinansierende forening
3. at den havde 650 medlemmer i 2011 og næsten 1.200 medlemmer ultimo 2013, hvilket nu var faldet til ca.1100 medlemmer, hvilket han skønnede var det forventelige niveau
4. at foreningen gennemfører et stort antal arrangementer hvert år.

John Holmer gjorde opmærksom på, at der i Vordingborg kommune var ikke mindre end 22 samlinger, hvilket er usædvanligt mange. I forbindelse med Panther pro jektet havde Museumsforeningen foreslået dannelsen af et bymuseum og en videns- og skulpturakse fra Pantheren til Borgcenteret, der kunne skabe en flot port til byen. Holmer gjorde sig til varm talsmand for et bymuseum i nærheden af Borgcenteret. Han så en række emner som et sådant museum burde behandle: Jægerstenalderboplads, bondestenalder, megalitbyggerier, Storstrømmens betydning, byens strategiske beliggenhed helt op til den kolde krig, byvandring og ekskursioner på egnen.

Holmer mente, at man skulle stifte Vordingborg Bymuseum som en selvejende institution med vedtægter og registreres i Erhvervs- og Civilstyrelsen og herudover en venneforening. Det var vigtigt i processen at etablere et samarbejde med Museum Sydøstdanmark og Vordingborg kommunalbestyrelse, at gå til opgaven med et åbent sind, at lytte til de andre og at styrke erindringskulturen.

I **spørgerunden** rejste **Mogens Bak-Hansen** over for John Holmer spørgsmålet om konstruktionen af den selvejende institution, og **John Holmer** svarede, at den selvejende institution skulle danne basis for den videre etablering, men ikke skulle have nogen kapital for at blive stiftet.

Herefter stillede **Anders Andersen** spørgsmål til K. M. Hansen omkring genstandene i Magasinet, om hvorvidt de var unikke. **Keld Møller Hansen** sagde, at der var 40.000 genstande registreret, men hvis man talte flintredskaber, så var der nok 300.000 genstande. Han mente, at der var unikke genstande, men at man i øvrigt kunne gå på nettet og danne sig et indtryk af muséets samling.

Grethe Langesøe Wich, Vordingborg Lokalråd og Lokalarkiv, spurgte til Thaysens Papirmølle i Vintersbølle og **John Holmer** svarede, at den var lokalforankret og et projekt i tæt samarbejde med Nyråds lokalhistoriske forening og derfor ikke direkte en del af et eventuelt kommende bymuseum.

Gitte Kongstad, Vordingborg Lokalråd, spurgte til kulturaksen. **John Holmer** svarede, at det handlede om porten til Vordingborg fra Præstø ad Københavnsvej, når man havde passeret Iselingen – et trist syn nu – men med muligheder med en skulpturallé på den brede vej.

Eva Sommer Madsen, formanden for Kulturudvalget i Vordingborg kommune, fandt at selve Vordingborg bymuseum var en rigtig god idé, men at der også var udfordringer forude, for byen havde ingen stor økonomi, og der var løbende beskæringer, men at hun så bymuseet i en vision 2030. Hun anbefalede, at man kontaktede Samlermuseet for at høre om deres erfaringer med private midler og fonde, og at de desuden var interessante med deres 20.000 besøgende.

Glasmuseet i Præstø kunne måske også være et sted at kontakte. Hun fandt starten god og glædede sig til at høre mere om bymuseumsprojektet henad vejen.

Else Marie Sørensen, næstformanden for Kulturudvalget i Vordingborg, meddelte, at hun rigtig gerne ville bakke op om projektet. Hun havde oplevet i sin undervisning på Gåsetårnsskolen, at eleverne havde ment, at købstadsjubilæet kunne være alt mellem 40.000 og 100 år, så hun mente nok, at der kunne være brug for noget formidling af historie fra byen.

Jørn Rasmussen, Vordingborg Lokalråd, spurgte til det med samarbejde mellem muséer, og **Karen Jensen**

svarede, at hun ikke ville afvise at være i samme bygning som et bymuseum, men at hun nødig ville forlade deres lejemål, da deres bygning i sig selv var en del af museumsoplevelsen, idet den stammede fra 1860'erne. En sammenlægning fandt hun ikke hensigtsmæssig, da Psykiatrisk Museum Oringe var et specialmuseum.

Grethe Langesøe Wich gjorde opmærksom på de specielle trappeforhold på Psykiatrisk Museum Oringe, der var uegnede for dårligt gående, men hun så muligheder i en ring af små muséer i området – specielt hvis man blev i stand til at harmonisere åbningstiderne, så man kunne gå fra det ene museum til det andet.

Lennart Jacobsen, Falsterske Fodregiment, gjorde opmærksom på deres museum oppe under taget på kasernen. Her havde de små 50 kvadratmeter og et arkivrum på 10 kvadratmeter om 5. regiments historie fra 1913, byens kloakering og elektricitetsværk.

Deres problem var medlemmernes alder, hvor gennemsnitsalderen nu var 73, at de lige nu kun var 17 værnepligtige på kasernen, og at fremtiden for deres museum var usikker, når hjemmeværnet rykkede ind.

Keld Møller Hansen afviste ikke en donation af Falsterske Fodregiments samling til Museum Sydøstdanmark. 5-10 minutters pause.

Gruppearbejde.

Gruppe 1 v. Grethe Langesøe Wich og ... (fra Lokalarkivet i Vordingborg).

Spørgsmål at overveje: Hvor får man tilstrækkelig ekspertise fra? Hvor skal man aflevere til et bymuseum? Hvem vedligeholder og rengør bygninger? Der skal ansættes en museumsleder med løn+frivillige. Der skal være sagkundskab omkring stiftelse for at få tilskud.

Gruppe 2 v. Eva Sommer Madsen

Forslag om anvendelse af den gamle Kvickly som lokale. Lokaler skal i hvert fald være i centrum. Der skal være lokal forankring. På den korte bane kan arkiv ikke samles med museum.

Gruppe 3 v. John Holmer

Konklusionen er, at der skal oprettes et bymuseum. Der skal være ildsjæle, der tager initiativer. Vi skal danne en gruppe til at være initiativtager.

Gruppe 4 v. Kaja Huglstad (Vordingborg Lokalråd):

Hvad med at anvende de fredede bygninger på Ore og at have en motorbåd, der sejler mellem Danmarks Borgcenter og bymuseet?

Gruppe 5 v. Else Marie Sørensen: Er der ildsjæle nok? Ja, det vil vi mene, at der nok er. Mulighed for Pop-up museum i tomme lokaler i Algade. Ønske om 2-3 udstillinger af gangen.

Mogens Bak-Hansen (fmd. Vordingborg Lokalråd)

forsøgte at konkludere:

Tilstrækkelig opbakning til at gå videre med projektet. Vi skal nedsætte et arbejdsudvalg. Han forbeholdt sig retten til og gav andre samme mulighed for at komme med forslag til supplerende af nedsat arbejdsgruppe med yderligere faglig ekspertise. I den forbindelse advarede Allan Huglstad og John Holmer mod at gøre gruppen for stor.

Følgende arbejdsgruppe blev nedsat:

- 1) Inga Haldorsdottir, Lokalhistorisk Forening Nyråd.
- 2) John Holmer, Museumsforeningen Sydsjælland og Møn
- 3) Allan Huglstad, repræsentant for soldaterforeningerne og Bevaringsforeningen
- 4) Karen Jensen, Psykiatrisk Museum Oringe
- 5) Mogens Bak-Hansen, Vordingborg Lokalråd og faghistoriker
- 6) Repræsentant Museum Sydøstdanmark, samt eventuelt senere yderligere, udpegede medlemmer.

Mogens Bak-Hansen, referent.

